



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Autotechnik Přelouč, s.r.o.**, se sídlem Drnovská 1042/28, Praha 6, zastoupeného JUDr. Jaromírem Mlejnským, advokátem se sídlem Pod Svahem 1791/6a, Praha 4, proti žalovanému: **Celní úřad Praha D1**, se sídlem Logistický terminál - Nupaky 148, Říčany, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2007, č. j. 3593/07-176800-021, o exekuci peněžité pohledávky, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2007, č. j. 44 Ca 90/2007 - 68,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2007, č. j. 44 Ca 90/2007 - 68, **s e z r u š u j e**.
- II. Žaloba společnosti Autotechnik Přelouč, s.r.o. ze dne 29. 5. 2007 **s e o d m í t á**.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě.
- IV. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2007, č. j. 3593/07-176800-021. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl námitku stěžovatele proti exekučnímu příkazu na přikázání peněžité pohledávky, který byl vydán dne 26. 9. 2003 pod č. j. E/68-8738/2003/1 (B 33/03). Citovaným exekučním příkazem byla na základě platebního výměru žalovaného ze dne 30. 7. 2003, č. 43/2003, č. j. 1498/03-08, nařízena exekuce proti dlužníku LREAGRAO UNLOGANI KLINDLENT PROPERTIS, akciová společnost (dříve BENA, a.s.) přikázáním specifikovaných peněžitých pohledávek daňového dlužníka za stěžovatelem jako poddlužníkem v celkové výši 1 326 241,30 Kč.

Stěžovatel označuje jako důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Neztotožňuje se se závěry krajského soudu o neunesení důkazního břemene ohledně tvrzení, že došlo k postoupení pohledávky a zániku předmětného závazku oznámením o postoupení. Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že celnímu úřadu nedoložil, kdy mu bylo doručeno oznámení o postoupení pohledávky, a tedy neprokázal, že v době předcházející doručení exekučního příkazu předmětný závazek zanikl. Stěžovatel taktéž zpochybňuje závěry krajského soudu o neplatnosti smlouvy o postoupení pohledávky a v této souvislosti namítá, že žalovaný nebyl oprávněn si o této otázce učinit úsudek sám, ale měl se u civilního soudu domáhat určení, že uvedený právní úkon je vůči němu právně neúčinný. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti v plném rozsahu ztotožňuje se závěry vyslovenými krajským soudem v napadeném rozhodnutí. Poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2007, č. j. 8 Afs 94/2005 - 48, podle kterého rozhodnutí o námitce poddlužníka proti exekučnímu příkazu podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu včetně posouzení námitek soukromoprávní povahy, tj. včetně existence závazkového smluvního vztahu mezi daňovým dlužníkem a poddlužníkem. Pro správce daně je tato otázka otázkou předběžnou, o níž si může sám učinit úsudek, neboť takovou pravomoc mu zakládá ustanovení § 28 zákona o správě daní a poplatků. Žalovaný proto navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Z obsahu předloženého spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Exekučním příkazem ze dne 26. 9. 2003, č. j. E/68-8738/2003/1 (B 33/03) žalovaný nařídil exekuci proti daňovému dlužníku LREAGRAO UNLOGANI KLINDLENT PROPERTIS, akciová společnost (dříve BENA, a.s., dále též

„daňový dlužník“), a to příkázáním specifikovaných peněžitých pohledávek daňového dlužníka za stěžovatelem jako poddlužníkem podle § 73 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), ve spojení s § 312 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel námitku podle § 73 odst. 8 zákona o správě daní a poplatků, v níž toliko namítal, že ke dni vydání exekučního příkazu již neměl vůči daňovému dlužníku žádný závazek, neboť pohledávka daňového dlužníka za stěžovatelem v celkové výši 1 326 241,30 Kč byla postupní smlouvou ze dne 30. 6. 2003 postoupena daňovým dlužníkem na společnost CHASEVANGUARD CAPITAL CO. LTD, se sídlem: 22 Cayon Street West, Basseterre, St. Kitts. Společnost LREAGRAO UNLOGANI KLINDLENT PROPERTIS, akciová společnost, tak ke dni doručení exekučního příkazu nebyla věřitelem stěžovatele.

O této námitce rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 4. 2007, č. j. 3593/07-176800-021, tak, že ji zamítl. V odůvodnění rozhodnutí vyslovil, že jediným cílem postoupení předmětné pohledávky daňového dlužníka na společnost CHASEVANGUARD CAPITAL CO. LTD bylo znemožnit celním orgánům postihnout výkonem rozhodnutí pohledávku za stěžovatelem. Jednalo se tedy o simulovaný právní úkon, který je ve smyslu občanskoprávních předpisů neplatný.

Stěžovatel se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou u krajského soudu, který ji napadeným rozhodnutím zamítl. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54, publikované pod č. 791/2006 Sb. NSS) konstatoval, že žaloba je přípustná, avšak nedůvodná. Krajský soud považoval za rozhodné, zda stěžovateli bylo doručeno oznámení o postoupení pohledávky daňového dlužníka dříve než exekuční příkaz. V této souvislosti uvedl, že ačkoli žalovaný stěžovatele vyzval k prokázání toho, kdy mu bylo oznámení o postoupení pohledávky doručeno, stěžovatel tuto skutečnost relevantními prostředky neprokázal. Pohledávka daňového dlužníka vůči stěžovateli tak ke dni doručení exekučního příkazu existovala, a rozhodnutí žalovaného o zamítnutí námítky bylo správné.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní uplatněny důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]; vada řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit [§ 103 odst. 1 písm.

b) s. ř. s.]; a dále nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, byť z jiných důvodů, než které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se přednostně zabýval námitkou týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu. Nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů je totiž vadou natolik závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel v kasační stížnosti nenamítal, tedy z úřední povinnosti (*ex officio*). Nelze se zabývat hmotněprávní argumentací, pokud přezkoumávané rozhodnutí soudu neobstojí ani po formální stránce, tj. pokud soud například nevyčerpal celý předmět řízení, jak byl vymezen v žalobě, nebo se ve svém rozhodnutí nevypořádal se všemi žalobními námitkami.

Na tomto místě je třeba nejprve zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí může nastat z důvodu jeho nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí pak musí být založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění. Musí se jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Takovými vadami mohou být mimo jiné případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.

V přezkoumávaném rozsudku však Nejvyšší správní soud vady shora uvedeného charakteru neshledal, neboť výrok rozhodnutí je řádně odůvodněn a toto odůvodnění není možno považovat za nesrozumitelné. Z odůvodnění rozsudku jednoznačně vyplývá, které otázky krajský soud považoval za rozhodné a také vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež soud v napadeném rozhodnutí vyslovil, je zřetelná. Se závěry, o které krajský soud opřel výrok napadeného rozsudku, ostatně stěžovatel v kasační stížnosti sám dostatečně podrobně polemizuje, což by nebylo možné, pokud by se soud s podstatnými otázkami vůbec nevypořádal a napadené rozhodnutí by z tohoto důvodu bylo nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud proto mohl přistoupit k posouzení důvodnosti kasačních námitek stěžovatele směřujících do věci samé.

Pro posouzení předmětné věci bylo určující rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, kterému byla dle § 17 odst. 1 s. ř. s. postoupena věc vedená u zdejšího soudu pod sp. zn. 5 Afs 33/2008 v obdobné skutkové věci (odlišnost se týkala pouze osoby podlužníka) k posouzení otázky, zda osoba

označená v exekučním příkazu jako poddlužník, která tvrdí, že ve skutečnosti již poddlužníkem není, je či není aktivně legitimována k podání žaloby proti rozhodnutí správce daně o takové námitce proti exekučnímu příkazu.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém rozhodnutí vydaném dne 18. 5. 2010, č. j. 5 Afs 33/2008 - 180, dostupném na www.nssoud.cz, nejprve předesťel úvahy týkající se samotného mechanismu exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky. Uvedl, že exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky má specifický zákonem stanovený postup, který vyplývá z § 73 odst. 6 písm. a) a § 73 odst. 7 zákona o správě daní a poplatků, ve spojení s § 312 a násl. o. s. ř. Exekuce se zahajuje tím, že správce daně vydá na základě vykonatelného exekučního titulu ve smyslu § 73 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků exekuční příkaz, kterým nařídí příkazání pohledávky daňového dlužníka na plnění vůči třetí osobě (poddlužníku). Pohledávka musí být v exekučním příkazu dostatečně určitým způsobem vymezena, zejména co do svého důvodu a osoby poddlužníka (srovnej § 261 odst. 1, poslední věta, o. s. ř.). Správce daně v exekučním příkazu zakáže daňovému dlužníku, aby s pohledávkou jakkoli nakládal (tzv. *inhibitorium*) a zároveň poddlužníku zakáže, aby po doručení exekučního příkazu pohledávku daňovému dlužníku vyplatil, provedl na ni započtení nebo s ní jinak nakládal (tzv. *arrestatorium*).

Jakmile exekuční příkaz nabude právní moci, správce daně tuto skutečnost oznámí poddlužníkovi a zároveň jej vyzve, aby postiženou pohledávku následující den po doručení tohoto oznámení vyplatil správci daně. Pokud není pohledávka povinného dosud splatná, je poddlužník povinen ji správci daně vyplatit až po její splatnosti. Pokud poddlužník správci daně pohledávku neuhradí, je na uvážení správce daně, zda se bude vlastním jménem domáhat zaplacení příkazané pohledávky v nalézacím řízení u civilního soudu namísto daňového dlužníka žalobou na plnění – tzv. poddlužnickou žalobou podle § 315 o. s. ř. Správce daně přitom nemá možnost provedení exekuce vynucovat jakýmkoli jiným způsobem než podáním poddlužnické žaloby dle § 315 o. s. ř. (k tomu srovnej např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2005, č. j. 1 Afs 111/2004 - 123, publikované pod č. 1077/2007 Sb. NSS, v němž zdejší soud vyslovil, že správce daně nemůže pro nevyplacení pohledávky povinného uložit poddlužníkovi pokutu podle § 37 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků).

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dále uvedl, že v řízení o poddlužnické žalobě může poddlužník vůči správci daně uplatnit jakékoli námitky, které by mohl uplatnit vůči daňovému dlužníku. Soud se tak zabývá tím, zda správce daně jako žalobce v tomto řízení prokázal vznik pohledávky, její splatnost a výši. Soud rovněž zkoumá, zda pohledávka nezanikla některým ze způsobů namítaných poddlužníkem a taktéž přezkoumá, zda postižená pohledávka povinného není promlčena. Je-li správce daně v řízení o poddlužnické žalobě úspěšný, získá vykonatelný exekuční titul vůči poddlužníkovi. Na jeho základě pak

může vůči poddlužníkovi navrhnout civilní exekuci, tj. buď výkon rozhodnutí dle o. s. ř., nebo exekuci dle zákona č. 120/2001 Sb. Jakékoli vynucování povinností stanovených v exekučním příkazu tak je možné až na základě vykonatelného rozhodnutí soudu vydaného v občanském soudním řízení zahájeném na základě tzv. poddlužnické žaloby podané správcem daně.

Namítá-li poddlužník, že vůči povinnému již nemá žádný závazek, že tento závazek zanikl nebo je promlčen, může tyto námitky uplatnit výhradně v řízení o poddlužnické žalobě, nikoli formou opravného prostředku proti usnesení o nařízení exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky, resp. proti exekučnímu příkazu, kterým se tato exekuce nařizuje podle zákona o správě daní a poplatků. Dle judikatury civilních soudů poddlužník dokonce vůbec není osobou oprávněnou podat odvolání proti usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním jiné peněžité pohledávky, neboť není účastníkem, o jehož právech a povinnostech je v řízení rozhodováno (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2002, sp. zn. 20 Cdo 2186/2001, publikovaný v časopise Soudní judikatura č. 66/2003): *„Účastníky řízení o výkon rozhodnutí, případně jeho určité části, je třeba lišit od subjektů toliko na řízení o výkon rozhodnutí zúčastněných, které sice do exekučního řízení zasahují, resp. v něm vystupují, ale o jejich práva a povinnosti v něm nejde; buď se jejich právního postavení určitý úsek exekučního řízení netýká vůbec (týká se jej fáze řízení jiná) nebo se jej sice týká (je způsobilé na ně mít vliv), ale jejich ochraně se vyhrazuje zvláštní procesní institut (viz kupř. § 267 odst. 1 o. s. ř.) anebo tyto subjekty vystupují především v roli organizačního instrumentária, aby exekuce mohla být fakticky provedena. Tak kupříkladu účastníkem řízení o výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy se plátce mzdy nestává již tím, že je mu uloženo (§ 282 odst. 1 o. s. ř.) provádět srážky ze mzdy povinného, peněžní ústav tím, že mu soud uložil povinnost nevyplácet z účtu povinného určité peněžní prostředky (§ 304 odst. 1 o. s. ř.), **dlužník povinného tím, že mu bylo zakázáno vyplátit pohledávku povinnému (§ 313 odst. 1 o. s. ř.), dražitelé ve výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí tím, že se zúčastnili dražby (§ 329 o. s. ř.), a stejně tak osoby, uvedené v ustanovení § 335b odst. 3 o. s. ř. tím, že se jim doručuje pravomocné usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti, atd.**“* [pozn.: zvýraznění doplněno Nejvyšším správním soudem].

Nejvyšší soud dále rozsudkem ze dne 20. 3. 2002, sp. zn. 20 Cdo 54/2001, publikovaným pod č. 6/2003 Sb. NS, rozhodl, že poddlužník se proti nařízení exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky nemůže bránit ani prostřednictvím určovací žaloby v občanském soudním řízení, neboť zde není naléhavý právní zájem poddlužníka na určení neexistence jeho závazku vůči povinnému (daňovému dlužníku). Dle judikatury civilních soudů pak nemůže námitku týkající se existence postižené pohledávky uplatnit ani povinný, který jinak má právo na podání odvolání proti usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním jiné peněžité pohledávky. Nejvyšší soud k tomu ve svém rozhodnutí ze dne 14. 10. 2004, sp. zn. 20 Cdo 1128/2004, uvedl následující: *„Soud nařizující výkon rozhodnutí nezkoumá, zda má povinný skutečně pohledávku vůči svému dlužníkovi; vychází, jak je to*

rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí vlastní, z tvrzení oprávněného, a je-li dostatečně určité (a úplné, srozumitelné), pak bez ohledu na stanovisko povinného či jeho dlužníka (které mu typicky ani není známo), návrhu vyhoví. Odvolací soud pak posuzuje předpoklady nařízení výkonu rozhodnutí v rozsahu relevance pro soud prvostupňový a takové posouzení provádí v těch procesních mezích, které byly k dispozici soudu I. stupně; je proto zcela bezvýznamné, jak se k tvrzení oprávněného o pohledávce po doručení nařizujícího usnesení staví povinný či jeho dlužník.“ Je tedy patrné, že i civilní soudy vycházejí ve své rozhodovací činnosti z toho, že prostor pro uplatnění námitek poddlužníka (nebo také povinného) týkajících se existence či promlčení pohledávky povinného je dán výhradně v řízení o poddlužnické žalobě.

Podle právní úpravy obsažené v § 73 odst. 8 zákona o správě daní a poplatků se exekuční příkaz doručuje daňovému dlužníkovi nebo ručiteli a dalším osobám, kterým jsou exekučním příkazem ukládány povinnosti. Tyto osoby mohou proti exekučnímu příkazu podat do patnácti dnů námitky, o nichž rozhodne správce daně, který exekuci nařídil. Rozšířený senát v této souvislosti poukázal na skutečnost, že „*nepochybuje o právu osoby označené za poddlužníka, založeném citovaným ustanovením, podat námitku proti exekučnímu příkazu, kterým se nařizuje exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky povinného vůči poddlužníkovi. Poddlužník má v tomto smyslu postavení osoby, které jsou ukládány exekučním příkazem povinnosti. [...] Exekučním příkazem správce daně poddlužníkovi daně zakazuje, aby pohledávku daňovému dlužníku po doručení exekučního příkazu vyplatil, započtl ji nebo aby s ní jakkoli nakládal. Z povahy věci však vyplývá, že tato námitka proti exekučnímu příkazu uplatněná poddlužníkem může být obdobného obsahu jako námitka uplatnitelná daňovým dlužníkem. Námitky se tak mohou týkat pouze předpokladů pro nařízení daňové exekuce: tedy především existence daňového nedoplatku, exekučního titulu, vhodnosti a proporcionality zvoleného způsobu exekuce a případně též správnosti procesního postupu správce daně.*“

Rozšířený senát své závěry uzavřel konstatováním, že „*jistě je užitečné, když poddlužník své argumenty o neexistenci pohledávky daňového dlužníka spolu s příslušnými doklady předloží správci daně, který tak má možnost zvážit úspěšnost případné poddlužnické žaloby v občanském soudním řízení. Stejně tak je správné, aby správce daně sdělil vhodnou formou svůj názor na argumenty a doklady předložené poddlužníkem a aby případně přehodnotil svůj názor na existenci pohledávky daňového dlužníka vůči poddlužníku. Otázka, zda osoba označená v exekučním příkazu za poddlužníka má skutečně peněžitý závazek vůči daňovému dlužníku, však nemůže být věcně řešena v námitkovém řízení.*“

V návaznosti na výše uvedené pak rozšířený senát Nejvyššího správního soudu řešil také otázku aktivní legitimace poddlužníka k podání správní žaloby proti rozhodnutí správce daně o námitce proti exekučnímu příkazu. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. je aktivní legitimace k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu založena tvrzením žalobce, že byl na svých právech zkrácen přímo

rozhodnutím správního orgánu nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení před správním orgánem. Je-li žaloba podána osobou, která není aktivně legitimována, je namíste postup podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tj. odmítnutí žaloby, byla-li podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 5 As 50/2004 - 59, publikovaný pod č. 1043/2007 Sb. NSS).

Rozšířený senát se k otázce aktivní legitimace poddlužníka k podání správní žaloby proti rozhodnutí správce daně o námitce proti exekučnímu příkazu vyjádřil následovně: *„Poddlužník, který tvrdí, že nemá povinnost vůči daňovému dlužníkovi z důvodu uvedeného v exekučním příkazu ničeho plnit (ať již proto, že tento závazek nikdy nevznikl, že zanikl některým zákonem předvídaným způsobem nebo že došlo k jeho promlčení), zároveň tvrdí, že nemůže být exekučním příkazem nařizujícím exekuci postižením jiné peněžité pohledávky nijak na svých právech dotčen. Práv poddlužníka se takový exekuční příkaz může dotknout pouze v případě, že skutečně má závazek vůči daňovému dlužníkovi. Pouze tehdy poddlužníkovi vznikají povinnosti z exekučního příkazu, tj. zákaz dluh daňovému dlužníku vyplatit, provést na něj započtení, jinak s ním nakládat a po nabytí právní moci exekučního příkazu a po splatnosti dluhu, povinnost pohledávku daňového dlužníka vyplatit správci daně. Naopak v případě neexistence pohledávky k datu doručení exekučního příkazu poddlužníkovi žádná z těchto povinností z povahy věci vzniknout nemůže.“*

Rozšířený senát zdejšího soudu tak dospěl k závěru, že podá-li poddlužník žalobu proti rozhodnutí správce daně o námitce proti exekučnímu příkazu, v níž uplatňuje námitku, že k rozhodnému dni (tj. ke dni doručení exekučního příkazu poddlužníkovi) neměl vůči daňovému dlužníkovi peněžitý závazek specifikovaný v exekučním příkazu nebo že je tento závazek promlčený, žalobce své dotčení na právech zakládající žalobní legitimaci ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. nejenže netvrdí, nýbrž přímo popírá. Takovou žalobu proto je třeba odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z obsahu předloženého spisu ověřil, že stěžovatel podal proti exekučnímu příkazu ze dne 26. 9. 2003 námitku, v níž toliko tvrdil, že vůči daňovému dlužníku již žádný závazek nemá, neboť daňový dlužník pohledávku postoupil třetí osobě, a tato skutečnost byla stěžovateli oznámena ještě před doručením exekučního příkazu. Stejně tak ve správní žalobě podané proti rozhodnutí žalovaného o zamítnutí námítky stěžovatel v zákonné dvouměsíční lhůtě uplatnil toliko námitky vztahující se k platnosti smlouvy o postoupení pohledávky a v návaznosti na to k neexistenci závazku vůči daňovému dlužníku ke dni doručení exekučního příkazu.

Z výše uvedeného tak vyplývá, že stěžovatel v žalobě zkrácení na svých právech netvrdil, a žaloba proto měla být soudem odmítnuta jakožto podaná

osobou k tomu zjevně neoprávněnou dle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., ve spojení s § 65 odst. 1 s. ř. s.

Je tedy zřejmé, že krajský soud se v předcházejícím řízení dopustil pochybení majícího vliv na zákonnost, pokud stěžovatelem podanou žalobu projednal a věcně o ní rozhodl. K takové vadě je Nejvyšší správní soud povinen přihlídnout dle § 109 odst. 3 s. ř. s. z úřední povinnosti, a proto výrokem I. rozsudek krajského soudu zrušil. Podle § 110 odst. 1, věty první za středníkem, s. ř. s. pokud byly již v řízení před krajským soudem důvody pro odmítnutí žaloby, Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zruší a zároveň žalobu odmítne. Výrokem II. proto Nejvyšší správní soud žalobu odmítl.

Nejvyšší správní soud dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o žalobě, neboť žaloba byla zdejším soudem odmítnuta (§ 60 odst. 3 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti pak Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 7 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť v případě stěžovatele, na základě jehož kasační stížnosti sice bylo rozhodnutí krajského soudu zrušeno, se nejednalo o úspěch ve věci samé (meritu sporu) tak, jak má na mysli § 60 odst. 1 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. června 2010

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu